

MUISTIO: Etelä-Savon ELO-johtoryhmän etäkokous 5.5.2020

Etelä-Savon ELO-johtoryhmän kolmas kokous 2020 käytiin **ti 5.5.2020 klo 13:00 – 15:30 etänä**. Toinen kokous 17.3. jouduttiin siirtämään koronaviruksen vuoksi. Se kuitenkin pidetään ja sovimme sen ajankohdaksi etänä ti 2.6. klo 13 - 15:30. Kokous 5.5. tallennettiin ja se tulee käsittelemättömänä katseltavaksi Teamsiin niille, jotka ovat liittyneet Teamsin pysyvään tiimiin. Kokoukseen osallistujien listaus on muistion lopussa.

Kokouksen 5.5.2020 **tavoitteena** oli tutustua Etelä-Savossa käynnissä tai suunnitteilla oleviin ohjauksen uusiin tuuliin ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksiin ilmastonmuutoksessa Etelä-Savon ilmastotyöryhmän ja nuorten oman maakunnallisen toiminnan kautta sekä nuorten puheenvuorojen avulla. Linkki tämän kokouksen materiaaleihin:
<https://peda.net/hankkeet/eejn/kokoontumiset/2020-kokoontumiset/e5p>.

Tämän muistion tavoitteena on tuoda esiin pääosin nuorten puheenvuorojen ja keskustelun tärkeimmät kohdat.

Käytimme kokouksessa Teamsia. Sinne on lisäksi perustettu Etelä-Savon ELO-johtoryhmälle pysyvästi oma tiimi. ELO-johtoryhmän jäsenille on lähetetty linkki pysyvään ryhmään sähköpostitse. Teamsin käyttöön ohjeistusta löytää esim. sivulta
<https://support.office.com/fi-fi/teams>.

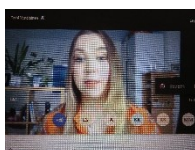
Kokouksessa käsitellyt asiat

1. Tervetuloa, lyhyt esittäytyminen ja etämokat 13:00

- Lyhyet esittäytymiset viestiosaan, mikä tänään ilahduttanut
- Tuija Toivakainen, puheenjohtaja
- Pekka Pitkänen, jatkuvan oppimisen koordinaattori, ESA ELY
- Uusi jäsen Etelä-Savon kauppakamarista: Ilkka Jokinen, Vaalijalan kuntayhtymän johtaja

2. Etelä-Savon ilmastotyöryhmä ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia ilmastoasioissa 13:05

- Etelä-Savon ilmastoryhmän terveiset 4.5. ensimmäisestä kokouksesta, Jaana Leppänen, ympäristönsuojelun asiantuntija, Etelä-Savon ELY (13:05)
 - Kokouksen 4.5.2020 asialista ja erillinen pp-esitys
- $E=mc^2$ ja nuorten vaikuttamisen keinoja ilmastoasioissa, Terhi Venäläinen, Etelä-Savon maakuntaliitto (13:20)
 - Terhi Venäläinen esitti videon **Ilmasto Esa istuttaa puun**: <https://youtu.be/izaATwL-nyQM>
- Nuorten viestit ilmastoasioissa vaikuttamisesta: Maija Kuivalainen Pieksämäeltä ja ESA MANUn ilmastotiimiläisistä (eli Ilmasto Esa) Lotta Tuominen, Saara Kosunen, Iisa Heimonen ja Ruusa Laukkanen (13:30)
 - Maija Kuivalainen

5.5.2020

- Maija Kuivalainen: Tulisi ymmärtää ilmastonmuutosta luonnonilmiönä. Hän on kiinnostunut teemasta ja myös opiskelee Itä-Suomen yliopistossa esim. ympäristöpolitiikkaa. On tärkeää, että nuoret saavat tukea, jotta voivat ja uskaltavat ottaa ilmastonmuutoksen asiaa esiin. Nuorille konkreettisina keinoina vaikuttaa ilmastonmuutokseen hän esitteli esim. seuraavia: järjestö- ja vapaaehtoistoiminta, ryhmän perustaminen kuten Kestävä Pieksämäki, nuorisovaltuustot kuten Pieksämäellä Pisto. Lisäksi Maija Kuivalainen suositteli henkilökohtaiseen toimintaan rahoituksen hakuja esim. ilmastonmuutosta käsittelevään tapahtumaan. Taiteen ja kulttuurin avulla voi päästä mukaan yhteiseen toimintaan, voi hyväksyä ilmastonmuutosta ja sitä voi käsitellä taiteen avulla. Lisäksi kouluissa ja oppilaitoksissa tulisi käsitellä asiaa ja vaikuttaa myös niiden hallituksissa. Kouluissa voi esim. panna pystyyn pyöräilyn puolesta kilometrikisan. Tärkeintä on, että ei lannistu ilmastonmuutosasioissa ja pitää yhteyttä muihin ihmisiin. Oma yhteisö tai sen luonti ilmastoteemassa on erittäin tärkeä kannustin.
- Lotta Tuominen painotti puheenvuorossaan rentoa ja yhteistä tekemistä ilmastonmuutoksen teemasta. Hän kertoi Ilmasto Esan tiimistä, johon he hakevat lisää jäseniä.
- Saara Kosunen piti tärkeänä keinoja, joilla voi vaikuttaa arkipäivässä ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi. Olennaista on etsiä ratkaisuja siihen ja poistaa epävarmuutta ja ilmastoahdistusta.
- Ruusa Laukkanen kertoi esimerkkejä, miten ilmastonmuutoksen teemaa on käsitelty ja voi käsitellä konkreettisesti: voi istuttaa puita isossa mittakaavassa, nimetä organisaatioon ilmastotyöryhmän, voi ottaa kantaa, osallistua kokouksiin kuten nyt ELO-johtoryhmään, some-viestintä on myös tärkeää nuorille esim. @ilmastoesa-tili, voi järjestää teemasta tapahtumia, pitää road tripin esim. kuntiin.
- Iisa Heimonen oli valmistautunut Kahoot-tehtävään kokoukseen osallistujille, mutta huonon yhteyden takia sitä ei saatu onnistumaan.
- Loppukeskustelussa nuoret toivoivat, että johtoryhmäläiset ottaisivat organisaatioissaan nuoria jäseniä tiimeihin mukaan valmisteluun ja päätöksentekoon vaikuttamaan ilmastoasioihin, nuorten kannustaminen on myös olennaista ja vielä lopuksi some-kanavien kautta kannattaa jakaa tilillä päivityksiä (@ilmastoesa-tili).
- Maija Kuivalaisen viesti ja vastaus viestikentässä kirjoitettuna suoraan kopioituna: Vastataan tässä Elinan aiempaan kysymykseen liittyen muihin toimenpiteisiin mitä koulut voivat toteuttaa opetussuunnitelmatason lisäksi:

Linkissä lyhyesti ja ytimekkäästi konkreettisia asioita listattuna:

http://ilmasto.org/media/ilmari/ilmasto06_koulu.pdf

Lisäksi yleisesti:

- Kannustaa opiskelijoitaan konkreettisiin toimiin ja korostaa yksilönvaikutuksen mahdollisuuksista, puolustaa tiedettä ja puuttua virheellisen tiedon ja harhakäsitysten levittämiseen. Opettajien ja rehtorin puheenvuoroissa kuin konkreettisesti esimerkiksi: Koulun omat toimet kaikilla mahdollisilla sektoreilla ilmasto-työssä, niin energia-, liikenne-, ravinto-, materiaali-, ja jätehuollon sektoreilla.
- Esimerkiksi aurinkopaneelien asentaminen koulujen katoille (Uuraisten peruskoulu esimerkkinä Jyväskylästä ja lin koulut lin kunnassa Oulun seudulla).
- Liiketunnistimella toimivat valot (energiansäästölamput) wc- ynnämuihin oleskelutiloihin. Lisäksi tarrat jokaiseen wc-koppiin/wc-tilaan valojen sammuttamiseen kannustamiseksi (todettu toimivaksi mm. Joensuun lyseon lukiossa). Siellä itsekkin nyt keväällä opiskelleena voin sanoa aivan samaa.

5.5.2020

Vaikka kuinka tietoinen olisi, valoja ei vaan aina tajua tai muista sammuttaa)

- Yhteiskunnalliseen ja kantaaottavaan toimintaan tukevaa taidetta koulujen yleisiin tiloihin opiskelijoiden itsensä toteuttamana (kuvataide ja käsityö/tek-niset oppiaineet, osana opetusta sekä myös opiskelijoiden omia töitä va-paaehtoisesti. Radikaalit ristipistot, meemit ja penkkarikylltien tapaiset teok-set)
- "Parvekeviljely" koulun tiloissa, ruokakasvien kasvattamista esimerkiksi luo-kissa/tiloissa joissa mahdollisuus valvontaan. Teimme esimerkiksi aikoi-naan oman lukion biologian tunneilla maitorahkaa hapattamalla. => Perma-kulttuurin edistäminen. Lisäksi yhteisöviljely/yhteispuutarhatoimintaan osal-listuminen esimerkiksi osana jotakin koulukurssia tai vastaavaa. Esimerkiksi yhteisöllinen puutarhatoiminta, mikä alkaa Pieksämäellä
- Kilometrikisaan tai muuhun kestävämpää ja vähähiilistä elämäntapaa tuke-viin hankkeisiin osallistuminen esimerkiksi vaikka luokan kesken. Vähähiili-seen liikkumiseen kannustaminen ja motivointi erilaisten hankkeiden, pro-jektien ja tapahtumien kautta. Ulkoinen motivaatio erityisesti tässä suuri, ih-mismieli pyrkii mennä sieltä mistä helpoin. (mopoilla, mönkijöillä, traktoreilla ja mopoautoilla liikkuminen nopeampaa ja vaivattomampaa kuin pyöräily, rullalautailu, kävely tai hölkkä)
- Kouluruokailu kasvispainoitteiseksi, kasvisruokapäivän sijaan liharuoka-päivä, tai lihaproteiini erillisenä lisänä jonka voi erityisesti halutessaan valita lounaalla. Muuten pääasiassa vegaaniset ruokalajit. Esimerkiksi rippileireillä leiriläisille ei kerrottu lainkaan kasvisruokapäivästä, ja kukaan ei edes huo-mannut, mutta ruoka maistui.
- Opiskelijoiden kannustaminen vaikka oman vegaanisen kahvilan pitämi-seen ja tuotteiden valmistamiseen mahdollisimman kestävästi, lähiruokape-riaatteen mukaisesti ja vähäpäästöisesti. Esimerkiksi teen/mehun/ ynnä muiden paikallisten virvokkeiden myynti (Pieksämäellä vaikka koivunmahla-virvokkeiden jälleenmyynti), sekä leivontatuotteita; banaanikakkua, suo-laista jne.
- Kierrätys- ja kiertotaloustuotteiden hyödyntäminen koulujen kalustamisessa, oppikirjoissa ja muissa materiaaleissa, paperihävikin ja käytön minimointi. Jne!

Tällaisia mietteitä näin nopsaan päästä heitettynä. :)

3. Uusia tuulia ohjaukseen Etelä-Savossa - hankkeiden tähdet lentoon 13:50

- Digillä duuniin, Heikki Kantonen, projektipäällikkö, XAMK (13:50), ks. erillistä pp-esitystä
- Ohjaus tulevaisuuden työhön ja uusille urille, Piia-Elina Ikonen, projektipäällikkö, Ohjaus tule-vaisuuden työhön -hanke, XAMK (14:10), ks. erillistä pp-esitystä
- Älykästä ohjausta - tekoäly asiakaslähtöisessä opinto- ja uraohjauksessa, Milja Manninen, projektipäällikkö, XAMK (14:25), ks. erillistä pp-esitystä
- AIKU - aikuisten ohjauksen konseptoinnista, Minna Hallikainen, projektipäällikkö, Esedu (14:50), ks. erillistä pp-esitystä
- Koulutus- ja osaamispolut yhdessä näkyviksi, Anne Kokkonen, kehittämispäällikkö, Etelä-Sa-von maakuntaliitto (15:10)
 - Tavoitteena on hankehakemusluonnoksessa kirkastaa palvelumuotoilun avulla koulu-tuksenjärjestäjien tarjontaa Etelä-Savossa, kehittää viestintää Etelä-Savon koulutuspo-luista asiakaslähtöisien menetelmien avulla ja vahvistaa eri koulutusorganisaatioiden

5.5.2020

työelämälähtöisiä ympäristöjä. Tästä syntyy esim. paketoituja koulutuspolkuja Etelä-Savoon, mitkä ovat käyttäjälähtöisiä ja uudella tavalla viestitettyinä saavutettavia.

4. Kokouksen päättäminen ja kiitokset 15:20 - 15:30

- ELO-johtoryhmän seuraavat kokoukset 2020 ja niiden pääsisällöt
 - Ti 17.3. kokouksen siirtymisen vuoksi **uusi ajankohta etänä: ti 2.6. klo 13 - 15:30**
ELO-toiminnan vaikuttavuustehtävä vaikutuksien ja vaikuttavuuden todentamiseksi ja mittaamiseksi
 - To 10.9. Mikkelissä ELO-ryhmien yhteinen kokouspäivä ELOLIV 2020 klo 8:30 - 12, Etelä-Savon ELO-johtoryhmä noin klo 13 - 15
 - Ti 10.11. klo 9:30 - 12 (ruokailumahdollisuus klo 13:een) Savonlinnassa SAMledussa Etelä-Savon kauppakamarin koulutusvaliokunnan ja koulutuksenjärjestäjien kanssa yhteinen kokoontuminen, alustava teema jatkuvasta oppimisesta
- Palautetta kokouksesta viestikentässä

MUISTION VAKUUDEKSI

Tuija Toivakainen

Palautteita kokouksesta Teamsin viestikentässä

- Kiitos - olipa paljon asiaa. Hyvää kevättä!
- Tiivis paketti. Tykkäsin. Hyvää kevättä itsekullekin! :)
- Todella mukava kokous ja oli helppo olla mukana!
- Kiitos!
- Kiitos paljon! Oli hyödyllistä tietää mitä kaikkea on menossa :)
- Hyvä paketti ja toimiva kokous. Kiitos.
- Ihanaa kevättä kaikille :) Kiitos.
- Kiitoksia kaikille ja tsemppiä työhön!
- Kiitos kaikille! Hyvää kevättä! :)
- Kiitos paljon kaikille hyvistä alustuksista, intensiivistä työskentelyä! Mukavaa kevättä ja kesää kaikille!
- Napakkaa asiaa, ja tuntuu että näin etäkokouksissa tiukatkin aikataulut pitävät paremmin kuin livenä :)
- Hyvät ja mielenkiintoiset puheenvuorot. Kiitos esittäjille! 😊
- Kiitos kaikille, ciao ja jatketaan yhteistyötä!
- Mielenkiintoinen ja hyödyllinen kokous! Oli kiva olla mukana! 😊
- Hankkeet jyräävät, mihin meitä tarvitaan?
- Tärkeää kuulla mitä kehitystoimia on eri puolilla menossa. Paljon asiaa. Kiitos!

5.5.2020

Läsnä kokouksessa (alleviivattu nimi)**Nimetyt jäsenet**

- Etelä-Savon ELY-keskus: johtava asiantuntija **Tuija Toivakainen**, puheenjohtaja
- Etelä-Savon TE-toimisto: psykologit **Petri Auvinen** ja varalla Malla Laamanen
- Etelä-Savon Koulutus Oy: koulutusjohtaja Taru Särkkä
- Etelä-Savon maakuntaliitto: tutkimus- ja työvoima-asioista vastaava kehittämisspäällikkö **Anne Kokkonen**
- Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Essote: hyvinvointikoordinaattori Eeva Häkkinen
- Etelä-Savon Yrittäjät: vaihtumassa
- Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Ammattiopisto Samiedu: Teija Mielonen, varalla aikuiskoulutuksen erikoisasiantuntija Hannu Fyhr
- Itä-Suomen aluehallintovirasto: ylitarkastaja **Kirsi Kohonen**, sijaisena Kirsi Autio
- Etelä-Savon kauppakamari: **Ilkka Jokinen**
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu: kehityspäällikkö **Sini Taimela**, varalla Eeva Kuoppala ja **Piia-Elina Ikonen**
- Mikkelin yliopistokeskus: pääsihteeri **Matti Malinen**
- Kangasniemen kunnanhallitus: **Marjaana Sävilammi**
- Mikkelin kaupungin hallitus: Soile Kuitunen
- Pertunmaan kunnan hallitus: **Annukka Räisänen**
- Pieksämäen kaupungin hallitus: **Tapani Rytkönen**
- Savonlinnan kaupungin hallitus: kaupungin hallituksen puheenjohtaja Anna-Kristiina Mikkonen
- Mikkelin nuorisovaltuusto: Nea Vauhkonen ja Vilma Paasonen
- Pieksämäen nuorisovaltuusto: Lassi Räsänen
- Savonlinnan nuorisovaltuusto: Jan Puustinen, nuorisovaltuuston 3. varapuheenjohtaja
- Etelä-Savon maakunnallinen nuorisovaltuusto kesäkuusta 2019 lähtien: **Lotta Tuominen** ja varalla Danica Väisänen
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, SAK:n Kouvola aluetoimisto: alue- ja järjestöasiantuntija Sonja Laitinen

Asiantuntijajäsenet

- Ohjaamo Savonlinna: Ohjaamo-koordinaattori Karoliina Helander
- Ohjaamo Pieksämäki: hyvinvointikoordinaattori **Seija Laitinen**
- Ohjaamo Mikkelin Olkkari: toiminnanohjaaja Sari-Anne Ratia, sijaistaa Pirjo Kirvesmies

Lisäksi erikseen kutsutut puheenvuorojen esittäjät

- Pekka Pitkänen, jatkuvan oppimisen koordinaattori, Etelä-Savon ELY-keskus
- Jaana Leppänen, Etelä-Savon ELY-keskus
- Terhi Venäläinen, E=mc²-hanke, Etelä-Savon maakuntaliitto
- Maija Kuivalainen, nuorten edustaja, Pieksämäki
- Ilmasto ESasta nuorten edustajat
 - Lotta Tuominen
 - Saara Kosunen
 - Iisa Heimonen

5.5.2020

- Ruusa Laukkanen
- Heikki Kantonen, Digillä duuniin -hanke, XAMK
- Milja Manninen, Älykästä ohjausta -hankkeesta, XAMK
- Minna Hallikainen, AIKU - aikuisten ohjauksen konseptoinnista -hankkeesta, Esedu

Etelä-Savon ELYstä

- Kirsi Kosunen, yksikön päällikkö
- Sannamari Markkanen, projektipäällikkö

Lisätietoja ELO-johtoryhmästä

Tuija Toivakainen, Etelä-Savon ELY, puh. 0295 024 220, tuija.toivakainen@ely-keskus.fi, Twitterissä @toivakainen

ELO-johtoryhmän tehtävänä maakunnallisesti on 1) uudistaa ja panna täytäntöön maakuntaan elinikäisen oppimisen ja ohjauksen sekä nuorisotakuun strategiset tavoitteet vuosiksi 2017 – 2022, 2) suunnata sekä nuorille että kaikenikäisille tarkoitettua Ohjaamo-toimintaa, 3) suunnata oppimista, ohjausta ja nuorisotakuuta edistäviä hankkeita, 4) viitoittaa ohjauspalvelujen arviointia ja arvioida ohjauksen järjestelyjen laatua palvelujen kehittämiseksi, 5) jäsentää suunnat ohjauksen yhteisiin käytännön järjestelyihin koko maakunnassa ja 6) suunnata esimerkiksi lisä- ja täydennyskoulutusta ja muita yhteisiä tapahtumia, joilla syvennetään ja täydennetään oppimisen, ohjauksen ja nuorten ohjauksen ja osallisuuden taitoja.

<https://bit.ly/2RdkSCq>

LIITTEET

[Etelä-Savon ilmastoryhmän 4.5.2020 kokouksen asialista](#)

[Jaana Leppänen 5.5.2020: Etelä-Savon ilmastoryhmän kokouksesta 4.5.2020](#)

5.5.2020

Piia-Elina Ikonen 5.5.2020: Ohjaus tulevaisuuden työhön ja uusille urille

Milja Manninen 5.5.2020: Älykästä ohjausta - tukiäly uraohjausprosessissa

Minna Hallikainen 5.5.2020: AIKU - aikuisten ohjaustoiminnan konseptointi ja mallintaminen Etelä-Savossa

Heikki Kantonen 5.5.2020: Digillä duuniin!

Kutsu ja asialista 5.5.2020 ELO-johtoryhmän etäkokoukseen